

Mededelingen van het Verbond der Vlaamse Academici V.V.A.

13e jaargang - nr. 10
oktober 1968
verschijnt maandelijks

Sekretariaat: Em. Jacquainlaan 126 - Brussel 1 - Tel. 02/18.68.20
PR 4292.38.

Bestuur V.V.A.

Prof. Dr. W. Opsomer, voorzitter
Dr. K. Goddeeris, 1e ondervoorzitter
Dr. S. Dessers, 2e ondervoorzitter
Lic. H. Aelvoet, sekretaris
Dr. R. de Beule, sekretaris-verslaggever
Lic. E. F. Brieven, penningmeester

Redaktieverantwoordelijken

Lic. P. Mulder, gouv Antwerpen
Mr. P. Bauters, gouv Brabant
Dr. B. Hermans, Campinia Academica
Ir. F. Hendrickx, gouv Limburg
Lic. J. Soenen, gouv Oost-Vlaanderen
Dr. A. van Lerberghe, gouv West-Vlaanderen

Onthulling grafzerk Marcel Reynders op 21 september 1968

Toespraak door de Heer Van de Kerckhove (Boerenfront)

Met ontroering breng ik hier hulde aan onze medewerker Marcel Reynders, die 3 jaar geleden onder zeer grote belangstelling ten grave werd gedragen. De ouderen onder ons, die het voorrecht hadden met hem van in zijn prilste jeugd te mogen samenwerken, weten best welke zware strijd hij onafgebroken gedurende een halve eeuw heeft gevoerd. Marcel Reynders was hoofdredakteur van het Boerenfront en sekretaris van het ziekenfonds Hulp en Bijstand. Van bij de oprichting onzer organisatie tot bij zijn overlijden heeft deze kranige boerenverdediger met zijn beste krachten gewerkt aan de ontvoogding van de boerenstand. Hij was voor allen een wijs raadgever en zijn nooit versagende geestdrift heeft velen in ogenblikken van tegenslag en ontmoediging een hart onder de riem gestoken. Gedurende 30 jaar ben ik in de gelegenheid geweest zijn grote gaven van geest en hart te mogen ervaren en waarderen. Zijn enorme werkkracht en zijn offervaardigheid kenden geen grenzen. Onverschrokken kwam hij voor zijn overtuiging uit, bekampte met vastberadenheid alles wat onrechtvaardig was; op bewonderenswaardige wijze hield hij stand tegen degenen die niet begrijpen wilden, dat een sterke boerenstand een zegen is voor het land. Tijdens zijn loopbaan heeft hij bewezen hoe hartverheffend het kan zijn zich in dienst van zijn volk te stellen. Het is altijd tragisch een medewerker te verliezen, nog pijnlijker is het wanneer het om een medewerker gaat van het formaat van Marcel Reynders, die nog vele diensten had kunnen bewijzen. Hij was een groot mens, een edele natuur. Hij blijft een trouw voorbeeld in ons leven.

Toespraak door Dr. jur. Willem Melis

Namens oud-hoofdredakteurs van Ons Leven

Het is voor ons allen een heuglijke gebeurtenis, dat het bestuur van het V.V.A. vandaag een gedenksteen laat onthullen op het graf van haar onvergetelijke sekretaris, onze goede en trouwe vriend Marcel Reynders.

Voor dit initiatief en de uitwerking ervan als een blijk van erkenning voor de man die zich tegenover de Vlaamse gemeenschap zo verdienstelijk heeft gemaakt, zijn wij het bestuur van het V.V.A. in hoge mate dankbaar.

Marcel Reynders is een van die vrienden die men, ook na hun dood niet vergeet, omdat hij zo'n onuitwisbare rol heeft gespeeld in ons eigen leven en in het leven van degenen die, onafscheidelijk zoals hij, deel uitmaken van ons levensmilieu. Wij hebben hem hier in deze aarde van Vlierbeek begraven waar hij zo gaarne vertoefde tussen de oude verweerde gebouwen van deze abdij, en Mon de Goeyse heeft na zijn begrafenis nog de mogelijkheid gevonden om zijn dood lichaam een laatste rustplaats te bezorgen naast het graf van Jef van den Eynde, die Marcel en ikzelf en enkele vrienden in de maand mei van het jaar 1929 in Maastricht hebben begraven, waar hij in ballingschap overleden was, en die de Vlaamse studenten na de oorlog op deze campo Santo opnieuw ter aarde hebben besteld. Ook toen was Marcel erbij. Hij is er altijd en overal bij geweest. Zo herinner ik mij vanaf de eerste dag, toen ik in 1926 te Leuven aangeland ben en met hem kennis heb gemaakt in de Standaardboekhandel aan de Naamsestraat, waar hij toen ten tijde de scepter zwaaide. En ik heb het nooit meer anders geweten, want vanaf dat ogenblik is Marcel een integrerend deel geworden

van ons aller leven, omdat Marcel de inkarnatie was van de trouwe en onverbreekbare vriendschap. En waarom zou ik vandaag over iets anders spreken dan over datgene wat Marcel gemaakt heeft tot een centrale figuur in het Vlaanderen van de laatste kwarteeuw? Wat Marcel voor Ons Leven en voor de Vlaamse studentenbeweging heeft betekend, wat hij naderhand voor het Boerenfront en voor de korporatie tijdens de bezetting en na de oorlog opnieuw voor het Boerenfront heeft betekend, dat weten allen die dat hebben meegemaakt, en die hem aan het werk hebben gezien. En de jongeren die er belangstelling voor over hebben zullen hem wel vinden in de vele vergeelde jaargangen van Ons Leven en in de honderden nummers van het Boerenfront die hij heeft samengesteld en volgeschreven. Maar toch ligt de grote betekenis van Marcel niet in de som van alle werk die hij heeft gepresteerd en in de vele verdiensten die hij zich heeft verworven. Hij was als mens een zo innemende en zo indringende persoonlijkheid, dat hij zich allen te vriend maakte die hij als vriend in zijn leven wilde betrekken en dat hij voor hen ook de vriendschap verwierf van zijn vrienden. Hij was in werkelijkheid, zoals ik het ongeveer in zijn bidprentje heb geschreven bij gelegenheid van zijn overlijden, als een grote mast die de draden droeg waarlangs de vriendschapsverhoudingen over Vlaanderen liepen van de velen die zich door en met Marcel verbonden voelden, en die vaak ook geen andere kontakten meer hadden dan over Marcel heen.

Ik ken weinig mensen in ons land, die, zoals Marcel dat geweest is, het centrum zijn van een zo omvangrijke levenskring en die kring ook hecht en gesloten wisten te houden, zonder inspanning, zonder kunst- en vliegwerk, maar met de eenvoud van een vriendelijk woord, omdat hij deze vriendschap, die in onze jeugd is geboren, de echte en de ware, voor ons allen heeft bewaard. Boven alle tegenstellingen van tijdelijke aard heen zullen wij de nagedachtenis van Marcel steeds in ere houden.

Toespraak door Dr. med. Karel Goddeeris

Namens het V.V.A.

Waarde vrienden,

In september 1965, drie jaar geleden, overleed onverwacht ons aller vriend Marcel Reynders. Aan de rand van het open graf, namens de studentengeneraties 1925 tot 1950, heb ik toen getracht in mijn afscheidswoord de vele verdiensten van Marcel Reynders samen te vatten. Thans zijn we opnieuw verenigd bij de laatste rustplaats van hem die tijdens zijn rijk gevuld leven nooit rust gekend heeft.

Om hem te huldigen en te herdenken wordt vandaag deze grafzerk onthuld die de studentengeneraties van het verleden, van het heden en van morgen, herinneren moet aan de nooit volprezen verdiensten van Marcel Reynders tegenover de Vlaamse gemeenschap.

Marcel Reynders is gesproken uit een activistenfamilie, gebroodroofd door de terreur van vroeger. Alsdus waren de deuren van de universiteit voor hem gesloten. Wijlen Prof. Scharpé, die voor hem een vriend en een vader was in de moeilijke omstandigheden van toen,

heeft hem als bediende geplaatst in de Vlaamse boekhandel te Leuven en hem aldus in betrekking gebracht met de Vlaamse studentenbeweging. De verdiensten van Marcel Reynders tegenover die studentenbeweging zijn enorm. Zoals Jef van den Eynde zijn stempel heeft gedrukt op de studentenbeweging van vóór de eerste wereldoorlog, houd ik het ervoor dat het Verbond en Ons Leven vóór de tweede wereldoorlog zonder Marcel Reynders niet denkbaar waren. Studentengeneraties komen en gaan, hij echter is tijdens de jaren '25 tot '40 de getrouwe, standvastige eeuwige verbinding gebleven tussen de studentengeneraties te Leuven, de vaste doorlopende lijn in het standpunt en de werking van het Verbond doorheen al die jaren. Dank zij zijn klaar inzicht, zijn gezond oordeel, zijn beginselvastheid, zijn onuitputtelijke werkkraft, zijn bestendige dienstbaarheid, zijn organisatietalent, zijn eeuwige trouw en zijn gemakkelijke, doch scherp-vlijmige pen. Onder zijn beheer is Ons Leven inderdaad het weekblad van het Verbond geworden; de bijdragen van zijn hand zijn ontelbaar en kunnen de schrijver niet loochenen. Bij het gouden jubileum van Ons Leven in '38 tijdens mijn presidium van het K.V.H.V., heeft hij een ganse maand dag en nacht met een geestdrift die bergen verzette, gearbeid aan een jubileumnummer, dat met tal van bijzonderheden de geschiedenis verhaalt van het Verbond en van Ons Leven sedert hun ontstaan en dat aldus een zeer kostbaar geschiedkundig document betekent voor het nageslacht.

Zoals Marcel Reynders zelf schrijft in het lustrumnummer van Ons Leven, hem opgedragen tijdens het presidium van Dr. Eugeen Mattelaer in 1936: zijn onverpoosde werking ten bate van de Vlaamse studentengemeenschap kan worden samengevat in zijn kernspreuk: „ik dien”. Ik laat liever Marcel Reynders zelf aan het woord om de betekenis dier twee eenvoudige woorden toe te lichten. Ik citeer.

„Deze twee eenvoudige woorden, echter zo ontzettend zwaar aan betekenis, moesten op elk studentenkot in reuzeletters op de muur gespijkerd staan, maar niet enkel aan de muur, in hun hersenen geprent, in hun zielen gegrift. De Vlaamse studenten hebben de eer, hun grote taak, dienaars te worden van hun Volk, reeds hier te Leuven aan te leren; zij moeten met volle overgave zich inspannen voor de taak die door het Verbondsbestuur hun toebedeeld is. Leuven is niet enkel een leerschool waar men de rechtsgeleerdheid of de geneeskunde of finesses van de taal aanleert, Leuven moet een leerschool zijn voor de geest, voor de zielen. Dat laatste leert men niet in het Romeinse recht of in de klinieken, dat leert men in het Verbond. En wanneer ge hier te Leuven de dienende offervaardigheid voor uw volk zult aangeleerd hebben, niet domweg, maar aangevoeld, diep in u, dan zult ge ook in het werkelijke leven later die offervaardigheid meedragen, dan zult ge begrijpen dat het leven niet is geniepige strijd om een positie, maar een grotere, schonere, edelere strijd om het zijn van uw Volk.”

Uit dat citaat blijkt dat hij het studentenleven te Leuven alleen beschouwt als een vorming tot de zware taak die ons wacht in het latere leven. Vandaar zijn grote bekommernis voor de verdere doorzetting van de verbondswerking bij de oud-studenten.

De rede uitgesproken op het feestmaal ter gelegenheid van zijn huldiging, het is misschien de enige maal dat Marcel Reynders noodgedwongen een rede heeft uitgesproken, want hij was de man van het geschreven woord, besloot hij dus met de volgende woorden:

„Blijft trouw aan Uw Verbond, blijft trouw aan Leuven en vergeet in godsnaam niet dat er een oud-studentenbond bestaat, die moet leven.”

In 1936 was die oud-studentenbond de eerste uiting van een oud-studentenorganisatie waaraan de naam van Marcel Reynders is verbonden.

Die oud-studentenbond groeide de daaropvolgende jaren uit tot een K.V.O.H.V. onder impuls en leiding van Prof. Dr. H. J. van de Wijer met de medewerking van Marcel Reynders. De benamingen K.V.H.V., K.V.O.H.V. zijn betekenisvol; zij wijzen op de continuïteit van de studenten- en oud-studentenorganisaties. Het K.V.O.H.V. is dan na de oorlog geworden het A.V.O.H.V., algemeen Vlaams oud-hoogstudentenverbond, opdat de verschillende ideologische strekkingen in deze oud-studentenorganisatie zouden opgenomen worden, en achteraf het Verbond der Vlaamse Academici.

Om begrijpelijke redenen heb ik toen, als voorzitter van het V.V.A. om de medewerking van Marcel Reynders gevraagd. Zijn antwoord was vanzelfsprekend positief. Dienstbaarheid, in het bijzonder ten bate van de Vlaamse gemeenschap, heeft hij nooit geweigerd. Zo is hij dan in de laatste 8 jaar van zijn leven de directeur van de administratieve diensten van het V.V.A. geweest, kortom de beheerder van het Verbond der Vlaamse Academici en van het Mededelingenblad van het Verbond der Vlaamse Academici. Wij bedanken hem voor die onbaatzuchtige medewerking en achten ons inzonderd gelukkig, omdat die functie hem na die jaren van oorlog en repressie, van ontreddering en verwarring terug in het midden van de oud-studenten heeft gebracht en ons vele uren van gemeenschappelijk werk en gezellig samenzijn heeft geschonken, waarbij de bestaande banden van vriendschap en genegenheid steeds nauwer werden toegehaald. De vriendschap in het leven was inderdaad voor Marcel Reynders een essentieel element in het menselijk zijn.

Ik citeer nogmaals uit zijn rede: „Vrienden, indien ik mij mag veroorloven u een raad te geven: blijft steeds vrienden. Een enkel vriend is dikwijls zoveel waard in het harde leven, men heeft ze nodig de vriendschap, men kan er niet zonder. Ook ons Verbond heeft vriendschap nodig, vrienden die een vergissing, een misstap zelfs, begrijpen en vergeven kunnen.”

Vriendschap hebben wij bij Marcel Reynders van de Standaardboekhandel gevonden, vriendschap hebben wij bij hem ten huize gevonden, in het huis aan de Vlamingenstraat tijdens ons studentenleven, waar moeder Reynders, en ik roep hier graag de nagedachtenis op van moeder Reynders, want moeder Reynders nam een zeer vooraanstaande plaats in in het leven van Marcel Reynders, waar moeder Reynders dus, waar Maria Reynders, en Natalie Reynders, zijn zusters ons immer het hartelijkste onthaal boden, waar dagen en nachten werd gepraat. Vriendschap hebben we bij hem gevonden ook in het latere leven, want alleen het huis in de

Vlamingenstraat was nog gebleven het trefpunt, het verzamelpunt van de oud-studenten en de blijvende uiting der traditie van het oude Verbond.

Waarde vrienden, drie jaar geleden hebben wij gemeend dat onze goede vriend Marcel Reynders na een rijk gevuld leven dat nooit rust kende, eeuwig rusten moest in de Vlaamse grond der abdij van Vlierbeek, waar de Vlierbeekfeesten van het Verbond jaarlijks plaats grepen, waar de presides van het Verbond werden aangesteld, waar de toespraken werden gehouden door de nieuw-aangestelden en de scheidenden.

In de nabijheid der Vlaamse groten van de Leuvense Alma Mater: Prof. Verriest, Prof. Vliebergh, Mgr. Sensie, en aan de zijde van de grote der Vlaamse studentenbeweging: Jef van den Eynde die naar hier werd overgebracht ingevolge zijn bemoeiingen en deze van de onlangs overleden en zeer betreunde Dr. Ernest Claes. Deze Vlierbeekfeesten, waarde vrienden, moeten in ere hersteld worden en telkenjare als blijk van onze genegenheid en erkentelijkheid in de geest van de vroegere traditie, past het dat wij enkele ogenblikken bij het graf van Marcel Reynders komen verwijlen. Zo zullen wij op eigen wijze Marcel Reynders en onze Vlaamse doden blijvend eren en blijvend gedenken.

„Wij zullen Brussel niet loslaten”

**Vervolg en slot toespraak Burgemeester van Antwerpen,
Dr. jur. L. Craeybeckx**

Stadgenoten,

Dat zulke dingen vandaag nog mogelijk zijn, zou menigeen verbazen die ons land niet kent, en niet weet van welk oneindig — maar vaak noodlottig — geduld de Vlamingen voorzien zijn. Nu we gerijpt zijn voor het inzicht dat zulke vergaande verdueligheid als wij beoefenden uit de tijd is, nu culturele autonomie op weg is om van het rijk der leuzen naar het veld van strakke werkelijkheid te gaan, begrijpen we ten volle dat Dr. Wieërs tot de conclusie komt dat voor iedere taalgemeenschap aparte organen dienen te worden geschapen. En ook dat een globale verdeling a priori van de beschikbare gelden moet plaatsvinden voor wetenschappelijk onderzoek over beide taalgemeenschappen, naar verhouding van elks aandeel in de Belgische bevolking.

In deze opvatting zien wij een in 't oog lopend voordeel en zelfs een noodzaak: wetenschappelijk onderzoek moet immers, in ruime mate, gericht zijn op de noden van elke gemeenschap, en stellig de toegepaste research. Bovendien zal het beginsel dat Dr. Wieërs uitspreekt, naar ons voorkomt, leidend moeten zijn in de verhoudingen tussen de twee volksgemeenschappen. Dat beginsel, dat we nergens zo duidelijk vonden uitgesproken, stelt als regel dat de middelen die de Staat ter beschikking stelt, over elk der gemeenschappen dienen verdeeld te worden, naar verhouding van de demografische sterkte van elk dezer gemeenschappen, telkens wanneer het gaat om behoeften waarvan de hoegrootheid uiteraard bepaald wordt door de getalstrekte van de betrokken gemeenschappen.

Een optimistisch slot-akkoord

Stadgenoten,

De taken die ons wachten, kunnen we met vertrouwen tegemoet gaan. De indruk die ik hier mag uitspreken en die velen onder u wel delen zullen is dat vele dingen die de laatste tijd gebeurden,

aantonen dat ons land rijper is geworden voor diepingrijpende kentering en vernieuwing, bekwaam tot flinke aanpak. In vele gebieden, in de hoofdstad meer bepaald, zagen we dingen geschieden waaruit blijkt dat bij de Vlamingen meer fier bewustzijn, meer slagvaardigheid is gegroeid, meer bereidheid om flink voor zijn vlaamsheid uit te komen.

De jeugd, in 't bijzonder, toont een heilzaam ongeduld, een vastberaden wil om aan een sterkere, gezondere toekomst te bouwen. Het doet goed aan 't hart in ons Vlaamse land zulke vastberaden, fiere jeugd te zien opstaan, werkend aan eigen vorming, méér dan ooit te voren geschiedde, bezorgd ook om de toekomst van ons volk, en ook daaraan bouwend.

Dankbaar juicht het V.V.A. Burgemeester Craeybeckx toe voor zijn rede „propter veritatem et justitiam; om der waarheid en der gerechtigheid wille”, op 11 juli 1968 uitgesproken.

Uit de Gouwen

Antwerpen:

Vergaderingen in het „Rubenshof” (Rubenssalon), Groenplein 9, Antwerpen, te 20.30 uur.

- 5 nov. 1968: Prof. Dr. K. van Isacker, s.j. „Het Konfessionalisme, historisch bekeken”.
- 12 nov. 1968: Prof. L. Baeck (Leuven) „Het tweede ontwikkelingsdecennium”.
- 19 nov. 1968: Prof. Dr. J. Haveman (Groningen) „Generatiekonflikten”.
- 26 nov. 1968: Kineast Marcel Verbruggen „Rotsblokken in de oceaan” (met film).
- 3 dec. 1968: Sinterklaasfeest.

Campinia Academica: in hotel Bosrand te Kasterlee, 20.30 uur:

- 22 nov. 1968: Prof. Dr. F. van Mechelen, minister: „Kultuurbeleid”.
- 13 dec. 1968: Prof. Dr. K. van Isacker, s.j.: „Herderlijke brieven in de Belgische politiek”.
- 7 dec. 1968: Gala-avondfeest in de zalen van de General Biscuit Cy, te Herentals, aanvang 21 uur. Avondkledij vereist, cocktail niet toegelaten.

Toegangsprijs: 200 fr..

Inlichtingen: Ir. F. Gorlé, Amerikalaan 8 Geel, tel. 014/587 89.

Brabant (Halle): kalender 1968/69.

- 31 okt. 1968: Prof. C. Heyman: „Geschiedenis van de Olympische spelen, van Olympia tot Mexikocity. Achtergronden en anekdoten”.
- 28 nov. 1968: literair onderwerp.
- 19 dec. 1968: België—Europa.
- 30 jan. 1969: Zuid-Afrika.
- 27 febr. 1969: Vlaams toneel te Brussel.
- 27 maart 1969: juridisch onderwerp.
- 24 april 1969: toeristisch onderwerp.
- 29 mei 1969: Halle - Brussel - Vlaams Brabant.

Limburg:

Eind november—begin december: Maurits De Wilde.

Oost-Vlaanderen:

22 nov. 1968 te 20 uur in de akademieraadzaal van de Aula R.U.G.: Minister Theo Lefèvre: „Problemen in verband met het wetenschapsbeleid in België”.

West-Vlaanderen (Noord):

in november (datum nog niet vastgelegd):
TV-informatie.

West-Vlaanderen (Zuid):

8 nov. 1968 te 20 uur in „De Hallen”:
Ir. J. van Steenkiste en Dr. H. Devriendt: „Fotografie”.

Ons ontvielen:

- Lic. Klass. Fil. Marita de Coninck, 25 jaar.
- Dr. med. Lode van der Auwerd, 54 jaar.
- Dr. Germ. Fil. Ernest Claes, 82 jaar.
- Prof. Dr. med. Adr. Martens, 83 jaar.

Aanbevolen voor:

KREDIET
BELEGGINGEN
VERZEKERINGEN

Private Spaarkas

Gesticht in 1917

Guldenvlieslaan 83 - Brussel 6

N.V. CENTRALE HYPOTHEEK- EN VERZEKERINGSKAS

Alg. Beheerder: E. F. BRIEVEN